

Staatssecretaris

**Autoriteit Nucleaire
Veiligheid en
Stralingsbescherming**
ANVS
Stralingsbeschermingsbel. en
Afvalbeleid

Den Haag
Postbus 16001
2500 BA Den Haag

Contactpersoon

10.2.e

memo

Bijlage bij staf ANVS agenda van 20 sept 2018 – Onderzoek EC Staatssteun COVRA

Datum
13 september 2018

Kenmerk
ANVS-2018/17133

Doel memo

U wordt geadviseerd:

- De beantwoording van de tweede set vragen van de Europese Commissie (EC), die is ontvangen in het kader van haar onderzoek naar staatsteun aan producenten van kernenergie, door ANVS te laten coördineren. Input van HBJZ, FIN, COVRA en (in minder mate) EZK is nodig bij de beantwoording en deze partijen hebben ook hun medewerking toegezegd.

U wordt geïnformeerd over:

- De EC raadt aan om de vragen te komen bespreken in Brussel. Dit gesprek tussen de EC en een delegatie van medewerkers van COVRA, HBJZ, FIN en ANVS, met de PV als delegatieleider, vindt plaats op 26 september. Binnen vijf werkdagen na deze bijeenkomst dient de schriftelijke beantwoording van de vragen ingediend te zijn.

Aanleiding en stand van zaken

- De EC heeft Nederland eind mei laten weten dat
10.2.a
- De inhoud van de klachten is niet met ons gedeeld maar bekend is dat in juni 2017 LAKA en een 15-tal eigenaren van zonnepanelen een klacht bij de EC hebben neergelegd tegen vermeende staatsteun voor kernenergie².
- ANVS heeft, mede gelet op de krappe beantwoordingstermijn die de Commissie aanhield en op verzoek van BUZA en in afstemming met HBJZ, de coördinatie van de antwoorden op de eerste set vragen op zich genomen. Deze eerste set antwoorden is afgestemd met HBJZ, FIN en EZK en met medewerking van COVRA op tijd naar de EC gestuurd.

¹ Citaat uit brief EC met eerste set vragen

² <https://www.laka.org/nieuws/2017/duurzame-energie-opwekkers-maken-samen-een-vuist-tegen-kernenergie-7555>

- Zoals verwacht heeft dit niet geleid tot het stopzetten van de procedure, maar zijn Nederland eind juli een tweede set vragen gesteld over de financiële aspecten van het beleid en de uitvoeringspraktijk rondom radioactief afval in Nederland.
- De EC raadt Nederland aan om de vragen te komen bespreken. Dit overleg is gepland op 26 september. Een delegatie van medewerkers van COVRA, HBJZ, FIN en ANVS, met de PV als delegatieleider zal hieraan deelnemen. Binnen vijf werkdagen na deze bijeenkomst dient de schriftelijke beantwoording van de vragen ingediend te zijn.

**Autoriteit Nucleaire
Veiligheid en
Stralingsbescherming**
ANVS
Stralingsbeschermingsbel. en
Afvvalbeleid

Datum
13 september 2018

Verantwoordelijkheid

- Het radioactief afval beleid is bij verschillende ministeries belegd geweest: eerst bij VROM, daarna bij EZK en nu bij IenW en ANVS als beleidsvoorbereider.
- 10.2.a

- IenW is verantwoordelijk voor het radioactief afval beleid en daarmee voor de implementatie daarvan bij COVRA. IenW heeft geen verantwoordelijkheid voor het financiële beleid van COVRA.
- Als 100% aandeelhouder van de Staat, ligt de financiële verantwoordelijkheid voor COVRA bij FIN.
- Voor de bedrijfsvoering, tarieven en fondsvorming voor de eindberging is COVRA zelf verantwoordelijk. ANVS stelt voorwaarden aan de veiligheid van het beheer van radioactief afval en houdt hier toezicht op (inclusief de tarieven). ANVS keurt daarom ook niet de tarieven van COVRA goed maar doet een beoordeling daarvan op objectiviteit, niet-discriminerende werking

- en transparantie. Beleidskeuzes inzake een veilig beheer van radioactief afval mogen niet worden beïnvloed door financiële afwegingen.
- De ANVS is in 2017 gestart met een (nog) lopende inspectie naar de tarieven.
 - De bevoegdheden van de aandeelhouder zijn vastgelegd in de statuten van de vennootschap³. Deze omvatten:
 - Benoeming van de RvC en van de directeur,
 - Het toezicht via de Raad van Commissarissen (RvC),
 - FIN neemt deel aan de aandeelhoudersvergadering,
 - Bij investeringen van COVRA boven een bepaald bedrag moet FIN als aandeelhouder toestemming geven,
 - FIN stelt een normrendement vast voor het bedrijfsresultaat van COVRA,
 - COVRA is door de aandeelhouder verplicht tot schatkistbankieren. In 2011 heeft de RvC aangegeven dat met schatkistbankieren en de huidige rentestand de opbrengst uit het fonds nihil is. COVRA heeft een voorstel voor een nieuw beleggingsmandaat laten opstellen dat FIN zal beoordelen en af- of goedkeuren.
 - De ANVS coördineert de beantwoording van de tweede set vragen. EZK, FIN en (binnen IenW) HBJZ en FMC hebben allen aangegeven de coördinatie bij de ANVS te willen laten.

**Autoriteit Nucleaire
Veiligheid en
Stralingsbescherming**
ANVS
Stralingsbeschermingsbel. en
Afvvalbeleid

Datum
13 september 2018

Mogelijke financiële consequenties

- Indien de EC oordeelt dat er sprake is van ongeoorloofde staatsteun, kan dat ertoe leiden dat Nederland de steun moet terughalen bij de bedrijven. Het hoeft de Staat geen geld te gaan kosten. Wel kan de vraag aan de orde komen hoe dit zover heeft kunnen komen.
- In de Kamerbrief van FIN uit 2006⁴ is opgenomen dat *“Gelet op de continuïteit van de borging van de zorg voor het Nederlands radioactief afval zullen de (toekomstige) verliezen voor rekening van de Staat komen”* en dat *“De verliezen [van COVRA] zullen na ongeveer 2015 van structurele aard zijn en zullen dan uit de algemene middelen worden betaald voor zover het eigen vermogen van COVRA niet langer toereikend is.”*
- COVRA is op dit moment verlieslijdend en heeft een negatief eigen vermogen.

³ Tweede Kamer, vergaderjaar 2006–2007, 28 165, nr. 56, bijlage, blz 5

⁴ Tweede Kamer, vergaderjaar 2006–2007, 28 165, nr. 56, bijlage, blz. 4